

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 44/2016(2))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 20 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «**ΜΕΓΑ**» πιθανές παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των Κανονισμών **21(3)** και **28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προβλέπει τα εξής:

26.-(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Σύμφωνα με τους προαναφερθέντες Κανονισμούς:

21.-(3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28.-(1) Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Η διερεύνηση προέκυψε μετά από γραπτό παράπονο / καταγγελία ημερομ. **13.11.2015** από το Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκο Χατζηττοφή προς το Διευθυντή Προγραμμάτων Τηλεόρασης του τηλεοπτικού οργανισμού «**MEGA**», το οποίο κοινοποιήθηκε στην Αρχή και αφορά το πρόγραμμα «**Έχεις Μέσον**» που μεταδόθηκε από τον εν λόγω οργανισμό στις **12.11.2015**.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **22.2.2016**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός

επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 3:

1. Στις **12.11.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00 - 16:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «*Έχεις Μέσον*», χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

Στα πλαίσια του προγράμματος, μεταδόθηκε τηλεφωνική παρέμβαση τηλεθεατή (Κώστας - Λεμεσός), μέσω της οποίας ο τηλεθεατής προέβη σε καταγγελία εναντίον του Δημάρχου και του Δήμου Αγίου Αθανασίου, αναφορικά με τη μη παραχώρηση νερού σε καταφύγιο ζώων του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, κατά διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Κώστας (τηλεθεατής): -«*Συγγνώμη κυρία, Επιάσετε με τηλέφωνο, μου ζητάτε να μπο κατευθείαν στο θέμα. Σας λέω το πρόβλημα είναι η ευαισθητοποίηση του Κύπριου πολίτη. Το λοιπόν. Σε τούτην περίπτωση είναι ο Δήμαρχος του Αγίου Αθανασίου.*»

Ο.Σ. (Ονούφριος Σωκράτους – παρουσιαστής - δημοσιογράφος): -«*Μάλιστα.*»

Ν.Ι. (Νατάσα Ιωάννου – παρουσιάστρια - δημοσιογράφος): -«*Τι έκανε ο Δήμαρχος;*»

Κώστας: -«*Αλλά, όταν μου βάλετε έτσι, με γωνιάζετε να...*»

Ο.Σ.: -«*Όχι, κύριε Κώστα, είναι θέμα χρόνου, γι' αυτό.*»

Ν.Ι.: -«*Κύριε Κώστα, τι έκανε ο Δήμαρχος;*»

Ο.Σ..: -«Θέλουμε να βγάλουμε άμεσα το πρόβλημα για να βρούμε λύση. Πέστε μας τι έγινε με το Δήμαρχο.»

Ν.Ι.: -«Λοιπόν, τι έκανε ο Δήμαρχος του Αγίου Αθανασίου;»

...

Ν.Ι.: -«Ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου αν μας ακούει ή κάποιος από το Δημαρχείο Αγίου Αθανασίου, να ακούσουν αυτή τη φωνή από πλευράς του κύριου Κώστα, υπάρχουν ζώα, κινδυνεύουν, θέλουν νερό, να μην μεταφέρει τώρα ο κύριος Κώστας και κάθε Κώστας που είναι στο καταφύγιο νερό με το χέρι για να πίνουν τα ζώα. Αφού υπάρχει διαδικασία να την κάνουν.»

Ο.Σ..: -«Λοιπόν, για γραφειοκρατικούς λόγους δεν γίνεται τρεις μέρες τα ζώα να είναι απότιστα, να μην έχουν νερό. Για όνομα του Θεού.»

Ν.Ι.: -«Και να τα μεταφέρει και να μένουν απότιστα, δεν μπορούν να μπαίνουν σε αυτή τη διαδικασία.»

Ο.Σ..: -«Λοιπόν, να βγει ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου και να μας πει, γιατί κολλάει το θέμα και αν ακόμη και να υπάρχει γραφειοκρατία να συνεχίζουν να παρέχουν το νερό μέχρι να λυθεί το γραφειοκρατικό πρόβλημα. Και να μου απαντήσει και ο Δήμαρχος και οποιοσδήποτε Δημοτικός Υπάλληλος, πόσες μέρες αντέχει εκείνος χωρίς νερό, ή να πλυθεί ή να πιει. Ευχαριστούμε κύριε Κώστα, να 'στε καλά.»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

Σε μεταγενέστερο χρόνο κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μεταδόθηκε τηλεφωνική παρέμβαση από το Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκο Χατζηττοφή, κατά διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Ο.Σ.: -«Έχουμε μια τηλεφωνική παρέμβαση από ότι με ειδοποιεί ο σκηνοθέτης μας, η Γεωργία, από το Δήμαρχο;»

Κ. Χατζηττοφής (Δήμαρχος Αγ. Αθανασίου): -«Ναι;»

Ν.Ι.: -«Από ποιο Δήμαρχο, όμως;»

Ο.Σ.: -«Ναι; Με ποιόν μιλούμε;.»

Κ. Χατζηττοφής: -«Έχετε κάνει μια αναφορά...»

Ο.Σ...: -«Ο κύριος Χατζηττοφής μιλά;»

Κ. Χατζηττοφής: -«Ναι, ναι, ναι.»

Ν.Ι.: -«Ποιος μιλά; Ποιος Δήμαρχος; Μας είπαν για ένα Δήμαρχο που θέλει.»

Ο.Σ...: -«Αγίου Αθανασίου. Ναι κύριε Χατζηττοφή.»

...

Ο.Σ.: -«Αφήστε τα ζώα να πεθάνουν, τότε. Τι σημαίνει δεν θα αφήσουμε τις διαδικασίες; Κάντε τις διαδικασίες ταυτόχρονα και αφήστε τα ζώα να έχουν νερό. Τι σημαίνει;»

Ν.Ι.: -«Κύριε Χατζηττοφή, θέλουμε τη δέσμευσή σας. Θα βοηθήσετε τη διαδικασία; Θα πάρετε νερό απευθείας στα ζώα να υπάρχουν;»

Κ. Χατζηττοφής: -«Επειδή πολλές φορές, πολλές φορές σας έχω ακούσει να διαπομπεύετε Δημάρχους, να διαπομπεύετε κόσμο μέσα από Εκθέσεις του Ελεγκτή...»

Ν.Ι.: -«Μα εμείς, κύριε Χατζηττοφή;»

Κ. Χατζηττοφής: -«Μέσα από Εκθέσεις... και επειδή όλες αυτές οι διαδικασίες...»

Ν.Ι.: -«Διαπομπεύουμε Δημάρχους; Κύριε Χατζηττοφή σας ζητώ να α-να-κα-λέ-σε-τε...»

Ο.Σ...: -«Όχι, όχι, όχι.»

Ν.Ι.: -«Σας ζητώ να ανακαλέσετε αυτό που έχετε πει.»

Κ. Χατζηττοφής: -«Να ανακαλέσω τι;»

Ν.Ι.: -«Προσβολές δεν δεχόμαστε ως εκπομπή. Κριτική δεχόμαστε.»

Κ. Χατζηττοφής: -«Δυστυχώς, είναι πολλές οι περιπτώσεις...»

Ν.Ι.: -«Διαπόμπευση είναι μεγάλη λέξη.»

Ο.Σ...: -«Πέστε μας και ποιους έχουμε διαπομπεύσει.»

Ν.Ι.: -«Σας παρακαλώ πάρα πολύ να ανακαλέσετε.»

Κ. Χατζηττοφής: -«Λοιπόν. Και επειδή όλες οι ενέργειες...»

Ν.Ι.: -«Σας ζητώ να ανακαλέσετε. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρέμβαση σας.»

Ο.Σ...: -«Να' στε καλά.»

Στο σημείο αυτό, έκλεισε η τηλεφωνική γραμμή και η τηλεφωνική παρέμβαση του κ. Χατζηττοφής τερματίστηκε.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #3

Οι δύο παρουσιαστές - δημοσιογράφοι συνεχίζουν να συνομιλούν μεταξύ τους και να σχολιάζουν το περιεχόμενο της τηλεφωνικής παρέμβασης του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή, αφού του είχαν ήδη κλείσει την τηλεφωνική γραμμή, αναφέροντας τα εξής:

N.I.: -«Λυπάμαι πάρα πολύ, αυτό που θέλουμε είναι να είχαμε τη δέσμευση ότι θα προωθούσατε τη διαδικασία, και δεν διαπομπεύουμε κανένα. Ανοίγουμε τις γραμμές, κάνουμε κριτική και δεχόμαστε την κριτική, αλλά αυτού του είδους το λεξιλόγιο από ένα Δήμαρχο, απέναντι σε δύο δημοσιογράφους και είναι και ο προσκεκλημένος μας εδώ, ο φιλοξενούμενος, δεν τα δεχόμαστε ως εκπομπή. Ευχαριστώ πάρα πολύ και λυπάμαι...»

O.Σ.: -«Επειδή ζητήσαμε νερό για τα ζώα διαπομπεύουμε Δημάρχους.»

N.I.: -«Λυπάμαι δεν είναι αυτό.»

O.Σ.: -«Και να μας πείτε κύριε Χατζηττοφή πάρτε με...»

N.I.: -«Δεν είναι με αυτό τον λόγο.. τρόπο που θα κάνει αναδίπλωση και θα δώσει απάντηση ο κύριος Χατζηττοφής. Επί της ουσίας θέλουμε απάντηση.»

O.Σ.: -«Πάρτε και μετά την εκπομπή κύριε Χατζηττοφή και απαντήστε μου ποιους δημάρχους έχουμε διαπομπεύσει. Απαντήστε μου επίσης, επειδή βγήκατε να πείτε μόνο εδώ ότι διασύρουμε τα ονόματα των Δημάρχων, δεν ξέρω να μου τα δώσετε μετά, ευχαρίστως. Λοιπόν, και πείτε μας και πόσα χρόνια πάει αυτή η διαδικασία και γιατί κάθε χρόνο έχετε το ίδιο πρόβλημα και κάθε χρόνο βρίσκονται στο στόχαστρο τα ζώα. Εμένα δεν με ενδιαφέρουν τα γραφειοκρατικά. Να τα κάνετε τα γραφειοκρατικά παράλληλα, αλλά φροντίζετε να έχει νερό και για τα ζώα. Λοιπόν, λυπάμαι.»

N.I.: -«Λυπάμαι πάρα πολύ και εγώ περιμένω τη συγγνώμη από το Δήμαρχο γιατί μπορεί να είστε στη θέση που είσαστε, αλλά θα πρέπει να μάθετε να λέτε και 'συγγνώμη, απολογούμαι' και να ανακαλείτε αυτά που λέτε. Ναι, υπάρχει σεβασμός...»

O.Σ.: -«Όχι, και να ρωτήσω και κάτι άλλο, αν μας επέτρεπε ...»

N.I.: -«Ουδέποτε. Και σεβόμαστε. Και δεν δεχόμαστε να βγαίνουν στον αέρα... και ως εκπομπή έχουμε πολλές φορές»

Ο.Σ.: -«Αν μας επέτρεπε ο Δήμαρχος Νατάσα, θα τον ρωτούσα και γιατί δεν έχουν χώρο φύλαξης αδέσποτων και συνεργάζονται με Δήμο... με άλλο καταφύγιο Δήμου, γιατί η ευρωπαϊκή νομοθεσία άλλα λέει.»

Ν.Ι.: -«Δεν είναι μόνο αυτό, Ονούφριε, γενικά έχει μιλήσει Ονούφριε, γενικά έχει μιλήσει.»

Ο.Σ.: -«Όχι, να μάθουμε να δεχόμαστε κριτική. Να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε και να απαντούμε με επιχειρήματα.»

Ν.Ι.: -«Το θέμα είναι ότι γενικά έχει πει ότι ως εκπομπή έχουμε διαπομπέσει. Αυτό είναι.»

Ο.Σ.: -«Εντάξει, λοιπόν, διάλειμμα, διάλειμμα.»

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, προβάλλεται ο εξής τίτλος στο κάτω μέρος της οθόνης: **ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΖΩΑ ΣΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ** για συνολικά 2.52΄΄.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #4

Κατά την αποφώνηση τους στη λήξη του προγράμματος, οι δύο παρουσιαστές – δημοσιογράφοι αναφέρθηκαν στο Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή, με τα εξής:

Ν.Ι.: -«Και ένα μήνυμα στον κύριο Χατζηττοφή. Να μην ξεχνάμε. Θεωρώ ότι έχει επίπεδο και λεξιλόγιο που χρησιμοποίησε που δεν αρμόζει στον ίδιο όπως 'διαπόμπευση' και όλα αυτά. Περιμένουμε λοιπόν να ανακαλέσει και να πει συγγνώμη στο λαό, στο λαό γιατί αυτή η εκπομπή είναι του λαού, το 'Έχεις Μέσον' και θεωρώ ότι θα το κάνει. Να 'στε καλά κύριε Χατζηττοφή, να 'στε καλά, κυρίες και κύριοι. »

Ο.Σ.: -«Και στα ζώα ένα συγγνώμη, να 'στε καλά, καλή συνέχεια.»

Ν.Ι.: -«Λοιπόν, ραντεβού αύριο, αύριο στις 2.»

2. Στις **12.11.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00 - 16:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «**Έχεις Μέσον**», χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Δημάρχου Αγίου

Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή, για τον οποίο γίνεται αναφορά, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **12.11.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00 - 16:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «*Έχεις Μέσον*», κατά τη διάρκεια του οποίου ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκος Χατζηττοφής, ο οποίος αναφέρθηκε στο πρόγραμμα, **δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Κώστα Κατσαρού (Αιμιλιανίδης, Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. **7.4.2016** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και /ή παραστάσεις και/ή θέσεις του. Με την επιστολή του, ο κ. Κατσαρός επισυνάπτει και προηγούμενη επιστολή του ημερομ. **23.12.2015**, με την οποία ο οργανισμός απαντούσε σε πληροφορίες που του είχαν ζητηθεί στα πλαίσια της διερεύνησης του υπό αναφορά παραπόνου, δυνάμει του **Κανονισμού 42(4)** των προαναφερθέντων Κανονισμών. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **12.11.2015**, μεταξύ των ωρών **14:00 - 16:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «*Έχεις Μέσον*»:

- **χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή, κατά παράβαση**

του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015,

- χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή, για τον οποίο γίνεται αναφορά, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(3) (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και
- κατά τη διάρκεια του οποίου ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκος Χατζηττοφής, ο οποίος αναφέρθηκε στο πρόγραμμα, δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του Κανονισμού 28(1) (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1-3 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 3-7 της παρούσας απόφασης.]

Η Αρχή σημειώνει ότι στην αρχή της τηλεφωνικής παρέμβασης τηλεθεατή με την οποία προτίθετο να προβεί σε καταγγελία εναντίον του Δημάρχου και του Δήμου Αγίου Αθανασίου, αναφορικά με τη μη παραχώρηση νερού σε καταφύγιο ζώων του Δήμου Μέσα Γειτονιάς, ο τηλεθεατής αναφέρθηκε με αρνητικό τρόπο για το Δήμαρχο: *«το πρόβλημα είναι η ευαισθητοποίηση του Κύπριου πολίτη... Σε τούνητην περίπτωση είναι ο Δήμαρχος του Αγίου Αθανασίου»* ενώ στη συνέχεια οι παρουσιαστές ανέφεραν επανειλημμένα: *«τι έκανε ο Δήμαρχος;»*, θεωρώντας ως δεδομένο ότι όντως κάτι έκανε ο Δήμαρχος πριν ακόμη ακούσουν την καταγγελία του τηλεθεατή. Στο τέλος της τηλεφωνικής παρέμβασης του τηλεθεατή, οι παρουσιαστές προέβησαν στα εξής υποτιμητικά σχόλια: *«να βγει ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου και να μας πει, γιατί κολλάει το θέμα»* και *«να μου απαντήσει και ο Δήμαρχος και οποιοσδήποτε Δημοτικός Υπάλληλος, πόσες μέρες αντέχει εκείνος χωρίς νερό, ή να πλυθεί ή να πιει.»*

Ακολούθως κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής παρέμβασης του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή, και ειδικότερα σε κάποιο σημείο κατά τη διάρκεια της συζήτησης

μεταξύ του Δημάρχου και των παρουσιαστών - δημοσιογράφων, οι δημοσιογράφοι διαφώνησαν με το σχόλιο που έκανε ο κ. Χατζηττοφής: *«Επειδή πολλές φορές, πολλές φορές σας έχω ακούσει να διαπομπεύετε Δημάρχους, να διαπομπεύετε κόσμο μέσα από Εκθέσεις του Ελεγκτή»* [το οποίο στη συνέχεια αρνήθηκε να ανακαλέσει], έκλεισε η τηλεφωνική γραμμή και η τηλεφωνική παρέμβαση του κ. Χατζηττοφή τερματίστηκε.

Η Αρχή θεωρεί ότι σε ένα πρόγραμμα θα πρέπει να υπάρχει ελεύθερος διάλογος και να παρέχεται το δικαίωμα στους συμμετέχοντες να εκφέρουν τις απόψεις τους, ακόμη και αν δεν τις συμμερίζονται ή διαφωνούν οι παρουσιαστές. Αποτελεί κίνδυνο για μια δημοκρατία το ετσιθελικό «κλείσιμο» των τηλεφωνικών γραμμών από τους παρουσιαστές – δημοσιογράφους, ακόμη και αν θεωρούν ότι έχουν θιγεί. Στην προκειμένη περίπτωση, οι παρουσιαστές – δημοσιογράφοι όφειλαν να αφήσουν το κ. Χατζηττοφή να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι οι δύο παρουσιαστές διαπομπεύουν άτομα μέσω του προγράμματός τους, προτού τερματίσουν την τηλεφωνική του παρέμβαση, προκειμένου οι τηλεθεατές, παρακολουθώντας και τις δύο απόψεις, να εξάγουν τα δικά τους συμπεράσματα.

Η Αρχή στέκεται με δυσαρέσκεια στο ότι οι δύο παρουσιαστές - δημοσιογράφοι συνέχισαν να συνομιλούν μεταξύ τους και να σχολιάζουν αρνητικά το Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή, αφού του είχαν ήδη κλείσει την τηλεφωνική γραμμή, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τα εξής: *«αυτού του είδους το λεξιλόγιο από ένα Δήμαρχο, απέναντι σε δύο δημοσιογράφους ... δεν τα δεχόμαστε ως εκπομπή»*, *«εγώ περιμένω τη συγνώμη από το Δήμαρχο γιατί μπορεί να είστε στη θέση που είσαστε, αλλά θα πρέπει να μάθετε να λέτε και ‘συγνώμη, απολογούμαι’ και να ανακαλείτε αυτά που λέτε.»* Επιπρόσθετα, κατά την αποφώνηση τους στη λήξη του προγράμματος, οι δύο παρουσιαστές – δημοσιογράφοι επανήλθαν στο θέμα και αναφέρθηκαν στο Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή, με τα εξής: *«Και ένα μήνυμα στον κύριο Χατζηττοφή ... Θεωρώ ότι έχει επίπεδο και λεξιλόγιο που χρησιμοποίησε που δεν αρμόζει στον ίδιο όπως ‘διαπόμπευση’ και όλα αυτά. Περιμένουμε λοιπόν να ανακαλέσει και να πει συγνώμη στο λαό...»*

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην επιστολή του Δικηγόρου του κ. Κώστα Κατσαρού (Αιμιλιανίδης, Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. 7.4.2016, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Από καμία αναφορά στα αποσπάσματα δεν προκύπτει παραβίαση των αρχών του σεβασμού, της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του κ. Χατζηττοφή*, δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή για τους λόγους που έχουν αναλυθεί εκτενώς πιο πάνω στην παρούσα απόφαση καθώς και από ενδεικτικά [και όχι εξαντλητικά] αποσπάσματα που η Αρχή έχει παραθέσει, μέσω των οποίων προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια του επίδικου προγράμματος έγιναν αναφορές και σχόλια, μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή καθώς και ότι ο κ. Χατζηττοφής δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Ως προς τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Ο κ. Χατζηττοφής είναι αιρετός αξιωματούχος της πολιτείας, έχει θέσει εθελοντικά τον εαυτό του στην «αρένα του δημόσιου στίβου» όπως χαρακτηριστικά έχει λεχθεί στην πλούσια ευρωπαϊκή νομολογία τόσο του ΕΛΑΔ, όσο και συνταγματικών δικαστηρίων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με συνέπεια να υπόκειται σε πολύ πιο χαλαρή προστασία αναφορικά με την δημόσια εικόνα του από ότι ο οποιοσδήποτε πολίτης, όταν μάλιστα το αντικείμενο της δημόσιας κριτικής αφορά την άσκηση των καθηκόντων του*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Η ελευθερία της έκφρασης είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Το Άρθρο 19 του Συντάγματος διασφαλίζει την ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας. Το συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, εν τούτοις, μπορεί να υποβληθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινές που προδιαγράφει ο Νόμος και που είναι αναγκαίοι μόνο για σκοπούς που προβλέπει η παράγραφος 3 του Άρθρου 19 του Συντάγματος. Μεταξύ των σκοπών αυτών περιλαμβάνονται και περιορισμοί για **προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων άλλων.**

Ως εκ τούτου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων των τρίτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Ουδεμία προσωπική επίθεση και/ή σπίλωση της υπόληψης του Δημάρχου συνιστά η αυστηρή κριτική για ολιγωρία για την άσκηση των καθηκόντων του. Από πουθενά δε στοιχειοθετείται τέτοια ενέργεια και από πουθενά δεν προκύπτει τέτοια συμπεριφορά,* δεν μας βρίσκει σύμφωνους, για τους λόγους που έχουν εξηγηθεί πιο πάνω. Η Αρχή θεωρεί ότι σχόλια όπως *«τι έκανε ο Δήμαρχος Αγίου Αθανασίου;», «να βγει ο Δήμαρχος και να μας πει, γιατί κολλάει το θέμα», «να μου απαντήσει και ο Δήμαρχος... πόσες μέρες αντέχει εκείνος χωρίς νερό, ή να πλυθεί ή να πει», «αυτού του είδους το λεξιλόγιο από ένα Δήμαρχο, απέναντι σε δύο δημοσιογράφους... δεν τα δεχόμαστε ως εκπομπή», εγώ περιμένω τη *συγνώμη από το Δήμαρχο γιατί μπορεί να είστε στη θέση που είσαστε, αλλά θα πρέπει να μάθετε να λέτε και 'συγνώμη, απολογούμαι', «λεξιλόγιο που χρησιμοποίησε που δεν αρμόζει στον ίδιο» και «περιμένουμε να ανακαλέσει και να πει συγνώμη στο λαό»,* συνιστούν προσωπική επίθεση προς τον κ. Χατζηττοφή ως άτομο και ως προσωπικότητα, που ξεφεύγει τα όρια της κριτικής στην άσκηση των καθηκόντων του ως Δημάρχου.*

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *είναι ο Δήμαρχος που επιτίθεται λεκτικά κατά την παρέμβασή του κατηγορώντας τους δημοσιογράφους ότι «διαπομπεύουν δημάρχους»...* Ας μου επιτραπεί, με όλο το σεβασμό στην Αρχή, να επισημάνω ότι με βάση τον πιο πάνω διάλογο είναι ο Δήμαρχος που προσβάλλει τη Δημοσιογράφο και όχι η Δημοσιογράφος το Δήμαρχο, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακόμη και αν οι δημοσιογράφοι θεώρησαν ότι είχαν προσβληθεί από το σχόλιο του Δημάρχου, έπρεπε να τον αφήσουν να εξηγήσει τους λόγους που θεωρεί ότι οι δύο παρουσιαστές διαπομπεύουν άτομα μέσω του προγράμματος τους και να ολοκληρώσει την παρουσίαση των απόψεων / θέσεων του, και όχι να του κλείσουν την τηλεφωνική γραμμή. Εξάλλου, η Αρχή θεωρεί αντιδεοντολογικό το γεγονός ότι οι δύο παρουσιαστές - δημοσιογράφοι συνέχισαν να σχολιάζουν αρνητικά το Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή - αφού του είχαν ήδη κλείσει την τηλεφωνική γραμμή - χωρίς να του δώσουν το δικαίωμα να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Αν η καλοπροαίρετη κριτική στις πράξεις και παραλείψεις ενός εκλεγμένου δημόσιου αξιωματούχου θεωρείται ως προσπάθεια σπίλωσης της τιμής και της προσωπικότητας του, τότε η ελευθεροτυπία καταργείται, το δημόσιο συμφέρον πλήττεται και στο τέλος οι δημοκρατικοί θεσμοί δεν λειτουργούν*, η Αρχή επισημαίνει ότι ο σχολιασμός των όσων συμβαίνουν στην επικαιρότητα ακόμη και με επικριτική διάθεση είναι όχι απλώς ευπρόσδεκτος αλλά επιβαλλόμενος σε μια δημοκρατική κοινωνία, νοουμένου, ωστόσο, ότι αυτός γίνεται πάντα με προσοχή, ώστε να μην προσβάλλει την προσωπικότητα, την τιμή και την επαγγελματική ή άλλη δραστηριότητα προσώπων. Επομένως η Αρχή δεν κατακρίνει την προσπάθεια του οργανισμού να κρίνει και να καυτηριάζει τα τεκταινόμενα στην πολιτική και κοινωνική ζωή, φτάνει αυτό να γίνεται με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας και χωρίς να προσβάλλει την προσωπικότητα, την τιμή και την υπόληψη των ατόμων, για τα οποία γίνεται αναφορά.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Είναι η θέση των πελατών μου ότι η σημασία της κρινόμενης υπόθεσης είναι μεγάλη, ακριβώς για την αναγνώριση του δικαιώματος κριτικής στα δημόσια πρόσωπα και μάλιστα όχι σε προσωπικό επίπεδο, αλλά για πράξεις και παραλείψεις κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Τυχόν επιβολή περιορισμών σε αυτή τη δυνατότητα, όταν μάλιστα από πουθενά δεν προκύπτει ότι ξεπέρασε το εύλογο μέτρο, που για τα δημόσια πρόσωπα είναι πολύ διαφορετικό από τους απλούς ιδιώτες, συνιστά διολίσθηση σε επικίνδυνες ατραπούς για τη δημοκρατία*, η Αρχή τονίζει ότι η άσκηση έντονης και καυστικής κριτικής είναι ζητούμενο στα δημοκρατικά πολιτεύματα και ο ελεύθερος διάλογος θα πρέπει να ενθαρρύνεται. Άλλωστε σκοπός της Αρχής δεν είναι να λογοκρίνει οιονδήποτε πρόγραμμα και θεωρεί ότι η παραχώρηση βήματος στους ακροατές για την έκφραση της άποψής τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και είναι στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων, προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Συστατικό στοιχείο της έννοιας της δημοκρατίας είναι, ωστόσο, και η διατύπωση της κάθε άποψης με τρόπο που να μην προσβάλλεται η προσωπικότητα και η υπόληψη του οποιοσδήποτε. Θα πρέπει, επομένως, να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβλητές «δημόσια κριτική» και «προστασία της φήμης / υπόληψης του δημοσίου προσώπου στο οποίο ασκείται κριτική».

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο οργανισμός, ως ο μοναδικός υπεύθυνος για τα όσα μεταδίδονται στα πλαίσια των προγραμμάτων του, οφείλει να διασφαλίζει δια μέσου των προγραμμάτων του, σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική ή άλλη δραστηριότητα κάθε προσώπου, για τον οποίο γίνεται αναφορά και το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό. Ανάλογα, τα άτομα που συμμετέχουν σε προγράμματα θα πρέπει να τυγχάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, είτε πρόκειται για δημόσια πρόσωπα είτε όχι.

Τέλος, ως προς τη θέση του οργανισμού ότι *Είναι για αυτό το λόγο που οι πελάτες μας επισημαίνουν την ανάγκη, ειδικά στην υπό κρίση υπόθεση η σεβαστή Αρχή να λάβει υπόψη της όλα τα υπό αναφορά δεδομένα και την προθυμία των συντελεστών μιας κατεξοχήν κοινωνικής εκπομπής που δίνει βήμα στους πολίτες, την έκκληση αυτών για συνεργασία και για βοήθεια στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και σε καμία περίπτωση για προσωπικές αντιπαραθέσεις, χωρίς κανένα απολύτως λόγο και αιτία, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα ίδια τα γεγονότα*, η Αρχή ενθαρρύνει τις προσπάθειες των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών να μεταδίδουν προγράμματα, μέσω των οποίων παρέχεται βήμα και πρόσβαση στους πολίτες να παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα, να ζητούν βοήθεια στην αντιμετώπισή τους και να καταγγέλλουν τα κακώς έχοντα της κοινωνίας μας. Είναι εξίσου σημαντικό, ωστόσο, αυτό να γίνεται μέσω ενός υγιούς και τεκμηριωμένου διαλόγου, με διαφάνεια και αντικειμενικότητα και με τρόπο που να συνάδει με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και να μην θίγει άτομα για τα οποία γίνεται αναφορά.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει για ακόμη μια φορά ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, δημόσιου και μη, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ανάλογα, κάθε πρόσωπο, δημόσιο ή μη, το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, θα πρέπει να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των Κανονισμών **21(3)** (υποστοιχείο **2**) και **28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.



(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 44/2016(2))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιουνίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **20 Απριλίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των Κανονισμών **21(3)** και **28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προβλέπει τα εξής:

26.-(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Σύμφωνα με τους προαναφερθέντες Κανονισμούς:

21.-(3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική,

πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28.-(1) *Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **17.5.2016** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του (Αιμιλιανίδης, Κατσαρός & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.) ημερομ. **31.5.2016** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην ως άνω επιστολή των Δικηγόρων του, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Οι ισχυρισμοί του οργανισμού ότι *ο οργανισμός θεωρεί ότι δεν δικαιολογείται η επιβολή κυρώσεων στην παρούσα υπόθεση* καθώς και ότι *δεν μπορεί να θεωρηθεί πως υπήρξε από πλευράς του οργανισμού οποιαδήποτε κακοπιστία ή οποιαδήποτε συμπεριφορά που δικαιολογεί την επιβολή κυρώσεων*, δεν γίνονται αποδεκτοί από την Αρχή. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφασή της ημερομ. 20.4.16, στην οποία παρατίθενται, αναλύονται και εξετάζονται όλα τα γεγονότα και περιστατικά της υπό αναφορά υπόθεσης, απαντιούνται εκτενώς και αντικρούονται όλες οι γραπτές παραστάσεις που υπέβαλε ο οργανισμός και αιτιολογούνται επαρκώς όλες οι σχετικές πρόνοιες της νομοθεσίας, οι οποίες παραβιάστηκαν.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι *ο οργανισμός δεν είχε οποιαδήποτε πρόθεση για να προσβάλει την προσωπικότητα ή την υπόληψη του κ. Χατζηττοφή*, η Αρχή παραπέμπει και πάλι τον οργανισμό στην απόφασή της ημερομ. 20.4.16, στην οποία αιτιολογούνται επαρκώς οι λόγοι για τους οποίους θεωρεί ότι κατά τη διάρκεια του επίδικου προγράμματος έγιναν αναφορές και σχόλια, μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Δημάρχου Αγίου Αθανασίου κ. Κυριάκου Χατζηττοφή καθώς και ότι ο κ. Χατζηττοφής δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Ο κ. Χατζηττοφής είναι αιρετός αξιωματούχος της πολιτείας, έχει θέσει εθελοντικά τον εαυτό του στην «αρένα του δημόσιου στίβου» όπως χαρακτηριστικά έχει λεχθεί στην πλούσια ευρωπαϊκή νομολογία τόσο του ΕΛΑΔ, όσο και συνταγματικών δικαστηρίων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με συνέπεια να υπόκειται σε πολύ πιο χαλαρή προστασία αναφορικά με την δημόσια εικόνα του από ότι ο οποιοσδήποτε πολίτης, όταν μάλιστα το αντικείμενο της δημόσιας κριτικής αφορά την άσκηση των καθηκόντων του*, έχει ήδη απαντηθεί από την Αρχή στην απόφασή της ημερομ. 20.4.16. Η Αρχή παρατηρεί τα εξής, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16:

Η ελευθερία της έκφρασης είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Το Άρθρο 19 του Συντάγματος διασφαλίζει την ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας. Το συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, εν τούτοις, μπορεί να υποβληθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινές που προδιαγράφει ο Νόμος και που είναι αναγκαίοι μόνο για σκοπούς που προβλέπει η παράγραφος 3 του Άρθρου 19 του Συντάγματος. Μεταξύ των σκοπών αυτών περιλαμβάνονται και περιορισμοί για **προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων άλλων**. Ως εκ τούτου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων των τρίτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Δεν υπήρξε καμία προσωπική επίθεση και/ή σπίλωση της υπόληψης του Δημάρχου*, δεν μας βρίσκει σύμφωνους, για τους λόγους που έχουν επεξηγηθεί στην απόφασή της Αρχής ημερομ. 20.4.16 και στην οποία η Αρχή έχει παραθέσει ενδεικτικά [και όχι εξαντλητικά] συγκεκριμένα σχόλια τα οποία θεωρεί ότι συνιστούν προσωπική επίθεση προς τον κ. Χατζηττοφή, ως άτομο και ως προσωπικότητα, που ξεφεύγει τα όρια της κριτικής στην άσκηση των καθηκόντων του, ως Δημάρχου.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *θεωρούμε δε ότι ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων λόγω αυστηρής κριτικής για ολιγωρία του Δημάρχου κατά την άσκηση των καθηκόντων του, θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια την υποβάθμιση της άσκησης τολμηρής και θαρραλέας δημοσιογραφίας και κατά συνέπεια θα είχε αρνητικές συνέπειες για την ποιότητα της δημοκρατίας μας και την άσκηση κριτικής σε δημόσιες αρχές για δημόσιες πράξεις ή παραλείψεις*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου κατοχυρώνεται από τα άρθρα 19(1) και 19(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ωστόσο, όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, το άρθρο 19(3) προβλέπει ότι το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου μπορεί να

υποβληθεί σε **διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς, ακόμη και ποινές**, αναγκαίες για την **προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων άλλων** ως εξής :

3. Η ενάσκηση των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δεύτερα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Η Αρχή ενθαρρύνει την άσκηση τολμηρής και θαρραλέας κριτικής σε δημόσιους αξιωματούχους καθώς διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία και προάγει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι όμως απαραίτητο αυτό να γίνεται στα πλαίσια ενός δίκαιου και τεκμηριωμένου διαλόγου και με τρόπο που να διασφαλίζεται ο σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα κάθε δημόσιου αξιωματούχου, για τον οποίο γίνεται αναφορά. Επιπλέον, η άσκηση κριτικής, δύναται μεν να είναι καυστική αλλά όχι σε βαθμό που να στερεί το δικαίωμα στα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται να απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Αυτό εξάλλου προβλέπεται με σαφήνεια από συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας.

Εξάλλου, η Αρχή θεωρεί ότι η επιβολή κυρώσεων, όταν αυτές στοιχειοθετούνται από τη νομοθεσία και κρίνονται αναγκαίες από την Αρχή, δεν υποβαθμίζουν την άσκηση τολμηρής και θαρραλέας δημοσιογραφίας σε δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς. Αντιθέτως, μέσα από τους ελέγχους που διεξάγει η Αρχή και τις κυρώσεις που ενίοτε επιβάλλει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, αναβαθμίζοντας την ποιότητα της δημοκρατίας και βελτιώνοντας το επίπεδο του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου, συμβάλλοντας έτσι τόσο στην γενική όσο και στην ειδική πρόληψη.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *η καλοπροαίρετη κριτική στις πράξεις και παραλείψεις ενός εκλεγμένου δημόσιου αξιωματούχου δεν δικαιολογεί την επιβολή κυρώσεων, διότι διαφορετικά αυτό θα θεωρούσε υποβάθμιση της ελευθεροτυπίας και των θεσμών που υπηρετεί ο οργανισμός και οι δημοσιογράφοι του*, η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16, ότι ο σχολιασμός των όσων συμβαίνουν στην επικαιρότητα ακόμη και με επικριτική διάθεση είναι όχι απλώς ευπρόσδεκτος αλλά επιβαλλόμενος σε μια δημοκρατική κοινωνία, νοουμένου, ωστόσο, ότι αυτός γίνεται πάντα με προσοχή, ώστε να μην προσβάλλει την προσωπικότητα, την τιμή και την επαγγελματική ή άλλη δραστηριότητα προσώπων. Επομένως η Αρχή δεν κατακρίνει την προσπάθεια του οργανισμού να κρίνει και να καυτηριάζει τα τεκταινόμενα στην πολιτική και κοινωνική ζωή, φτάνει αυτό να γίνεται με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας και χωρίς να προσβάλλει την προσωπικότητα, την τιμή και την υπόληψη των ατόμων, για τα οποία γίνεται αναφορά.

Η Αρχή τονίζει ότι κατά την άσκηση κριτικής σε εκλεγμένους δημόσιους αξιωματούχους, θα πρέπει να σταθμίζονται δύο εξίσου σημαντικά έννομα δικαιώματα: το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης με το δικαίωμα της προστασίας της προσωπικότητας, της τιμής και της υπόληψης των προσώπων για τα οποία γίνεται αναφορά. Σε περίπτωση που σημειωθούν παραβάσεις των σχετικών προνοιών της νομοθεσίας, η Αρχή είναι υπόχρεη να επιβάλει τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία κυρώσεις.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *η σημασία της αναγνώρισης του δικαιώματος κριτικής στα δημόσια πρόσωπα και μάλιστα όχι σε προσωπικό επίπεδο, αλλά για πράξεις και παραλείψεις κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους είναι μεγάλη και τυχόν επιβολή περιορισμών σε αυτή τη δυνατότητα μέσω της επιβολής κυρώσεων, σε σχέση με καλόπιστη κριτική, θα συνιστούσε διολίσθηση σε επικίνδυνες ατραπούς για τη δημοκρατία*, η Αρχή τονίζει, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16, ότι η άσκηση έντονης και καυστικής κριτικής είναι ζητούμενο στα δημοκρατικά πολιτεύματα και ο ελεύθερος διάλογος θα πρέπει να ενθαρρύνεται. Άλλωστε σκοπός της Αρχής δεν είναι να λογοκρίνει οιονδήποτε πρόγραμμα και θεωρεί ότι η παραχώρηση βήματος στους ακροατές για την έκφραση της άποψής τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και είναι στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων,

προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Συστατικό στοιχείο της έννοιας της δημοκρατίας είναι, ωστόσο, και η διατύπωση της κάθε άποψης με τρόπο που να μην προσβάλλεται η προσωπικότητα και η υπόληψη του οποιοσδήποτε. Θα πρέπει, επομένως, να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβλητές «δημόσια κριτική» και «προστασία της φήμης / υπόληψης του δημοσίου προσώπου στο οποίο ασκείται κριτική».

Ως προς τη θέση του οργανισμού ότι *Είναι για αυτό το λόγο που οι πελάτες μας επισημαίνουν την ανάγκη, ειδικά στην υπό κρίση υπόθεση η σεβαστή Αρχή να λάβει υπόψη της όλα τα υπό αναφορά δεδομένα και την προθυμία των συντελεστών μιας κατεξοχήν κοινωνικής εκπομπής που δίνει βήμα στους πολίτες, την έκκληση αυτών για συνεργασία και για βοήθεια στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και σε καμία περίπτωση για προσωπικές αντιπαραθέσεις, χωρίς κανένα απολύτως λόγο και αιτία, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα ίδια τα γεγονότα*, η Αρχή διευκρινίζει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν εξετάζεται το πρόγραμμα «*Έχεις Μέσον*» στην ολότητά του, αλλά το συγκεκριμένο πρόγραμμα, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 12.11.2015. Επιπλέον, η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16, ότι ενθαρρύνει τις προσπάθειες των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών οργανισμών να μεταδίδουν προγράμματα, μέσω των οποίων παρέχεται βήμα και πρόσβαση στους πολίτες να παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα, να ζητούν βοήθεια στην αντιμετώπισή τους και να καταγγέλλουν τα κακώς έχοντα της κοινωνίας μας. Είναι εξίσου σημαντικό, ωστόσο, αυτό να γίνεται μέσω ενός υγιούς και τεκμηριωμένου διαλόγου, με διαφάνεια και αντικειμενικότητα και με τρόπο που να συνάδει με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και να μην θίγει άτομα για τα οποία γίνεται αναφορά.

Αναφορικά με το αίτημα του οργανισμού όπως η *Αρχή αξιολογήσει τα αναφερόμενα στην ανωτέρω υπόθεση υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας και της επιείκειας*, η Αρχή υπογραμμίζει ότι, κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης, όπως και σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ακολουθεί πιστά την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και όλες τις γενικές αρχές που προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι τα γεγονότα που παρατίθενται και που κατά τα όσα αναφέρονται δεν στοιχειοθετούν παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφαση της ημερομ. 20.4.16, στην οποία έχει ήδη κριθεί, αποφασισθεί και αιτιολογηθεί η στοιχειοθέτηση των σχετικών παραβάσεων της νομοθεσίας.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16, ότι σε ένα πρόγραμμα θα πρέπει να υπάρχει ελεύθερος διάλογος και να παρέχεται το δικαίωμα στους συμμετέχοντες να εκφέρουν τις απόψεις τους, ακόμη και αν δεν τις συμμερίζονται ή διαφωνούν οι παρουσιαστές καθώς και ότι αποτελεί κίνδυνο για μια δημοκρατία το εσθιθελικό «κλείσιμο» των τηλεφωνικών γραμμών από τους παρουσιαστές – δημοσιογράφους, ακόμη και αν θεωρούν ότι έχουν θιγεί.

Εξάλλου, η Αρχή θεωρεί αντιδεοντολογικό, όπως έχει επισημάνει και στην απόφασή της ημερομ. 20.4.16, το γεγονός ότι οι δύο παρουσιαστές - δημοσιογράφοι συνέχισαν να συνομιλούν μεταξύ τους και να σχολιάζουν αρνητικά το Δήμαρχο Αγίου Αθανασίου κ. Χατζηττοφή, **αφού του είχαν ήδη κλείσει την τηλεφωνική γραμμή**, - χωρίς ουσιαστικά να του δώσουν το δικαίωμα να υπερασπιστεί τον εαυτό του - ενώ κατά την αποφώνηση τους στη λήξη του προγράμματος, επανήλθαν στο ίδιο θέμα και αναφέρθηκαν με υποτιμητικό τρόπο για τον κ. Χατζηττοφή.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 20.4.16, ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, δημόσιου και μη, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ανάλογα, κάθε πρόσωπο, δημόσιο ή μη, το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, θα πρέπει να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **12.11.2015**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του Κανονισμού **28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.



(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.